

PROGRAM USPOSABLJANJA STROKOVNIH DELAVCEV V ŠAHU – 1. STOPNJA

PODATKI O PROGRAMU USPOSABLJANJA	
Področje športa	Športno treniranje
Športna panoga	ŠAH – standardni, ŠAH – pospešeni, ŠAH - hitropotezni
Stopnja usposobljenosti	1. stopnja
Ime programa	Športno treniranje – šah - standardni, šah - pospešeni, šah - hitropotezni – 1. stopnja
Naziv, ki ga posameznik pridobi	Strokovni delavec 1 – športno treniranje – šah standardni, šah pospešeni, šah hitropotezni
Ime in priimek vodje programa	Aljoša Grosar
Izobrazba vodje programa	Prof. šport. vzg.
<p>CILJI PROGRAMA: Cilj programa Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni - 1. stopnja je, skladno s kompetencami, ki jih daje program, omogočiti usposobljenemu strokovnemu delavcu, da izvaja in spremlja proces športne vadbe v športni panogi Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni v vseh njenih pojavnih oblikah.</p>	
<p>KOMPETENCE, KI JIH PRIDOBI POSAMEZNIK Z USPEŠNO ZAKLJUČENIM USPOSABLJANJEM: Program usposabljanja Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni - 1. stopnja, omogoča posamezniku kompetence oziroma znanja, spretnosti in odgovornosti za izvajanje in spremljanje procesa športne vadbe v vseh pojavnih oblikah športne panoge Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni s ciljem tekmovalnega dosežka, ohranjanja zdravja, dobrega počutja in vitalnosti, druženja oziroma zabave.</p>	
Trajanje programa usposabljanja (št. ur)	80
Pogoji za vključitev v program	<ul style="list-style-type: none"> - Starost najmanj 18 let; - Dosežena najmanj V. stopnja izobrazbe; - III. moška oziroma I. ženska kategorija ali FIDE rating 1500 ali 7. stopnja pedagoške izobrazbe
Pogoji dokončanja	<p>Udeleženec lahko pristopi k izpitu, če se je udeležil najmanj 80% obveznih vsebin in najmanj 80% posebnih vsebin usposabljanja;</p> <p>Izpitne obveznosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seminarska naloga: kandidat mora opraviti seminarsko nalogo na temo, ki jo določi vodja usposabljanja. 2. Izpit obsega teoretični preizkus znanja obveznih vsebin ter teoretični in praktični preizkus znanja posebnih vsebin. <p>Izpit iz posebnih vsebin obsega teoretični del (vprašanja o poznavanju šahovske igre in metod izpopolnjevanja) in praktični del (reševanje šahovskih diagramov).</p> <p>Izpit se vrednoti z »je opravil« ali »ni opravil«. Kandidati morajo zaključiti usposabljanje v roku 3 let od zaključka tečaja, posamezen izpit lahko opravljajo največ trikrat. Če kandidat v roku ne zaključi zahtevane obveznosti, se mora</p>

	<p>tečaja ponovno udeležiti. Ne glede na prejšnji odstavek se lahko v upravičenih primerih (dolgotrajna bolezen ali poškodba, materinski dopust, očetovski dopust, starševski dopust) kandidatu rok za zaključek usposabljanja na njegovo prošnjo podaljša, vendar ne več kot za eno leto. O tem, na podlagi vloge kandidata, odloča izvajalec usposabljanja.</p> <p>Izvajalec za posamezni tečaj razpiše najmanj 3 izpitne roke.</p> <p>Pri opravljanju izpita se vodi zapisnik. Zapisnik mora vsebovati zaporedno številko, ime in priimek kandidata, datum in kraj rojstva, naslov stalnega oz. začasnega prebivališča, stopnjo izobrazbe, vrsto usposabljanja (ime in stopnja programa usposabljanja), datum opravljanja izpita in oceno.</p> <p>Kandidati, ki uspešno opravijo vse izpitne obveznosti, pridobijo naziv Strokovni delavec 1 – športno treniranje – šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni.</p>
--	---

PREDMETNIK OBVEZNIH VSEBIN (1. stopnja): 22 ur

zap. št.	PREDMET	št. ur	standardi znanj
1	Osnove gibanja človeka	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna gibalne sposobnosti • Pozna fizikalne zakonitosti gibanja • Pozna osnove gibalnega nadzora in učenja
2	Osnove športne vadbe	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna in razume temeljne didaktične pristope (cilji vadbe, vsebine in metode) • Pozna metode in sredstva za razvoj gibalnih sposobnosti • Zna izvajati in spremljati športno vadbo skozi proces
3	Osnove medicine športa	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna osnove prve pomoči in temeljnih postopkov oživljanja • Pozna uporabo avtomatiziranega zunanjega defibrilatorja pri temeljnih postopkih oživljanja • Zna izvesti prvo pomoč pri poškodbi gibal • Pozna osnove preprečevanja poškodb v športu
4	Psihosocialne osnove športa	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna osnove razvojne psihologije (spoznavni razvoj, osebnostne lastnosti, motivacija) • Pozna osnove in pomen športne psihologije (vodenje, lik trenerja) • Prepozna družbene razsežnosti okolja, v katerem deluje (komunikacija, etika, doping, fair play, socialna inkluzija skozi šport) • Prepozna oblike nasilja v športu
5	Odgovornost in zakonodaja v športu	2	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna pravne podlage, ki urejajo področje športa • Pozna odgovornosti, ki izhajajo iz izvajanja procesa športne vadbe

PREDMETNIK POSEBNIH VSEBIN: (1. stopnja): 58 ur

zap. št.	PREDMET	št. ur	standardi znanj	načini preverjanja znanja	reference predavateljev
----------	---------	--------	-----------------	---------------------------	-------------------------

				(teoretični/praktični)	
1	Razvojni tempo v otvoritvi	6	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna pomen razvojnega tempa • Pozna pravila, kdaj je figura razvita • Zna izračunati razvojne tempe iz konkretne pozicije 	Teoretični in praktični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
2	Splošna šahovska teorija 1	5	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna relativno vrednost figur • Pozna osnovna šahovska načela • Pozna teorijo aktivnosti (enačba aktivnosti v osnovni in razširjeni obliki) • Pozna pomen prevzemanja in ohranjanja pobude v igri • Pozna pomen prelomnih (kritičnih) pozicij 	teoretični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
3	Šahovske otvoritve s kombinacijsko vsebino	8	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna posamezne otvoritve s kombinacijsko vsebino po 1.e4 e5 • Pozna in razume pomen razvoja, središča in pobude • Pozna pomen izbire potez po načelu napad-nasprotni napad. 	teoretični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
4	Teorija kombiniranja	8	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna osnovne pojme iz teorije kombiniranja: kombinacija, tempo, prisila, vmesna poteza • Pozna osnovne kombinacijske elemente in kombinacijska sestava (vezava, baterija) • Zna uporabljati kombiniranje v praksi na osnovni ravni (reševanje nalog) 	Teoretični in praktični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni

					in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
5	Strategija napada in obrambe	8	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna strategijo napada (napad na neroširanega kralja, rošadni napad) • Pozna strategijo obrambe (načela in metode obrambe) 	teoretični	<p>Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in</p> <p>Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in</p> <p>Šahovski naziv - Mednarodni mojster</p>
6	Teoretske končnice	8	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna osnovne prijeme v končnicah • Pozna izbrane teoretske končnice 	Teoretični in praktični	<p>Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in</p> <p>Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in</p> <p>Šahovski naziv - Mednarodni mojster</p>
7	Pedagogika, didaktika in metodika šahovskega poučevanja in učenja	3	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna naloge pedagoga v procesu vzgoje in izobraževanja in didaktična načela • Pozna vzgojne odlike in pedagoško funkcijo šahovske igre • Pozna temelje didaktike šahovskega poučevanja in uporabo v praksi 	teoretični	<p>Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in</p> <p>Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in</p> <p>Šahovski naziv - Mednarodni mojster</p>
8	Etika v športu in protidopinška pravila.	2	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna vrednote športa • Pozna športno in šahovsko etiko • Pozna protidopinška pravila za šah 	teoretični	<p>Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu druge stopnje – športne smeri ali</p> <p>Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu</p>

					prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni
9	Uporaba informacijsko komunikacijske tehnologije v šahu	3	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna možnosti uporabe informacijske tehnologije pri igranju in treniranju šaha • Pozna uporabo programa Chess base za delo s podatkovnimi bazami • Zna uporabljati analizni motor 	teoretični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
10	Zvrsti šaha - standardni, pospešeni in hitropotezni šah 1	3	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna pravila in tekmovanja v standardnem, pospešenem in hitropoteznem šahu • Pozna posebnosti načrtovanja in odločanja v pospešenem in hitropoteznem šahu v otvoritvi, srednji igri in končnici 	teoretični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
11	Vrednostna izhodišča klasične šahovske kulture	2	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna športne in druge razsežnosti šahovske igre • Pozna pojem kraljevskosti šahovske igre (po M. Vidmarju) • Pozna temelje za izbiro najboljših načrtov in potez • Pozna osnove šahovskega izpopolnjevanja 	teoretični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in Strokovna usposobljenost: Strokovni delavec 2 – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni in Šahovski naziv - Mednarodni mojster
12	Delovanje Šahovske zveze Slovenije in umeščenost v športnem prostoru	2	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna vizijo Šahovske zveze Slovenije (ŠZS) in njene strateške cilje • Pozna organiziranost ŠZS in umeščenost v športni prostor 	teoretični	Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu druge stopnje – športne smeri

			<ul style="list-style-type: none"> • Pozna mednarodno šahovsko organizacijo FIDE in povezavo s ŠZS • Pozna OKS-ZŠZ in povezavo s ŠZS 		<p>ali</p> <p>Izobrazba pridobljena po veljavnem študijskem programu prve stopnje in</p> <p>Strokovna usposobljenost:</p> <p>Strokovni delavec 2</p> <ul style="list-style-type: none"> – Športno treniranje – Šah – standardni, šah – pospešeni, šah – hitropotezni
skupno št. ur posebnih vsebin		58			

Sprejel Upravni odbor ŠZS na 13. seji 10.12.2018, dopolnjeno na 2. seji 21.5.2019.